

RINGERIKE

n æ r m e s t d e t m e s t e

Barn og unge – utfordringer og tiltak

Formannskapetets strategisamling 13.-14. juni 2017

- Ringerike nåsituasjon
  - Folkehelseprofilen i Ringerike
  - Barnefattigdom
  - Ungdata 2017
  - NAV
  - Politi, krisesenter, Barnevern/Barnevernsvakt
- utfordringer
- konsekvenser
- suksessfaktorer
- tiltak
- fokusområder

NÅSITUASJON

RINGERIKE - nærmest det meste

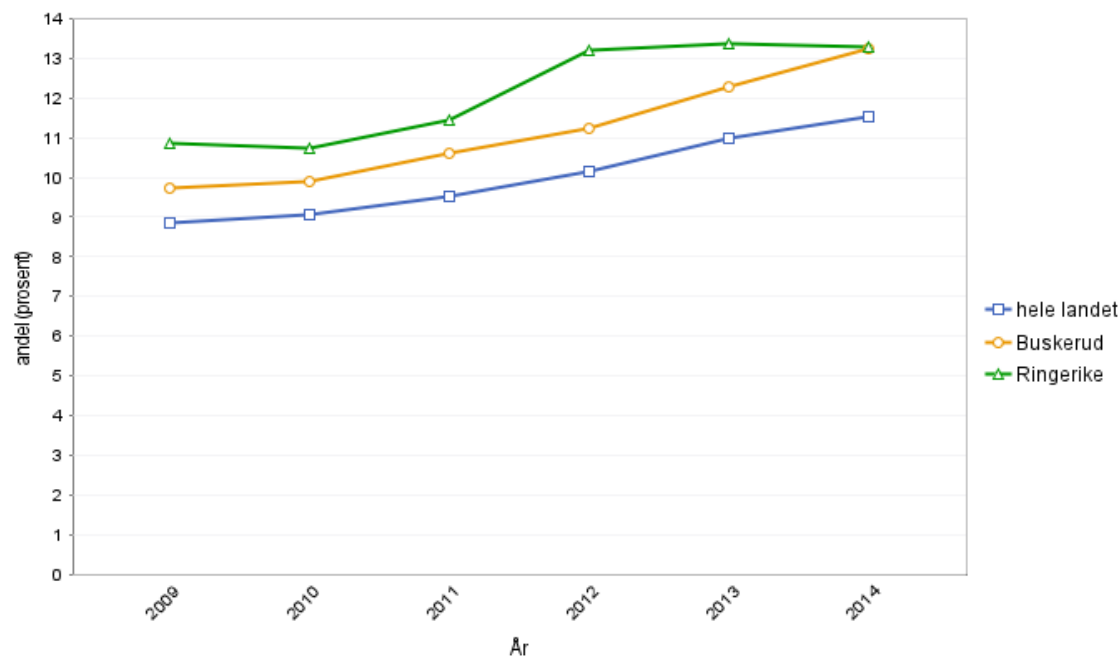

Folkehelseprofil

- Utdannelsesnivået her er lavere enn ellers i landet
- Andelen fattige barn er høyere enn ellers i landet
- Mange har enslige foreldre
- Høyere andel uføretrygdede
- Vi er sykere enn ellers i land

Lavinntekt (husholdninger) (B)
EU60, 0-17 år, andel (prosent)

Barnefattigdom

Fattigdom defineres som et relativt mål på lavinntekt, det vil si husholdninger med en inntekt som er lavere enn 60 prosent av medianinntekten i Norge.

618 barn i Ringerike vokser opp i familier med vedvarende lav inntekt, hele 12,3 %.

Det tilsvarer to fulle skoler

Ungdommen på Ringerike – Ungdata 2017

- ✔ Litt mer fornøyde med egen helse enn landsgjennomsnittet
- ✔ Har fortrolige venner
- ✔ Mindre beruset enn landsgjennomsnittet
- ✔ Trener like mye som ellers i landet
- ✔ Mindre fornøyde med lokalmiljøet og skolen
- ✔ Bruker mer tid foran skjerm; på spill og sosiale medier
- ✔ Ensomhet er like høy som resten av fylket, litt høyere enn landsgjennomsnittet
- ✔ Mer plaget av depressive symptomer enn landet forøvrig

Ytelser fra NAV

- 1 av 5 mottar ytelse til livsopphold fra NAV i 2016

Nasjonalt:

- 21 % av befolkningen i alderen 18-66 år mottok en ytelse til livsopphold.

Ringerike:

- 23 % mottok ytelse til livsopphold
(Kongsberg 20 %, Jevnaker 24 %, Hamar 21 %)

Politiet

- 50 saker om familievold i 2016

Krisesenteret

- 220 samtaler med brukere som ikke benyttet seg av botilbud
- 32 beboere i til sammen 1428 døgn

Barnevern

- Mottok 63 meldinger som omhandlet vold og seksuelle overgrep
- Barnevernvakt: 104 oppdrag fra åpning 01.mai. 33 akutte.

UTFORDRINGER

RINGERIKE - nærmest det meste

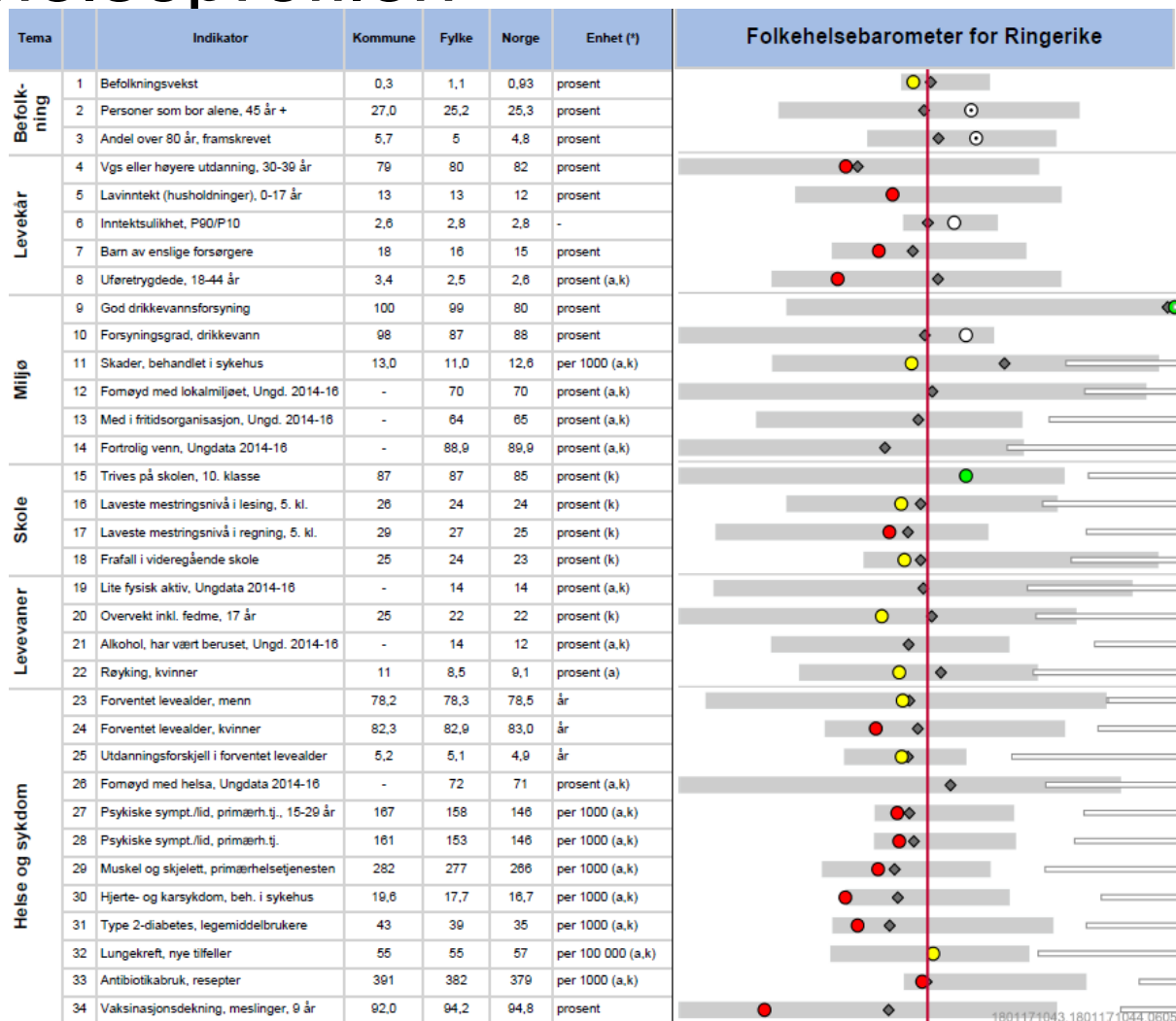

I samfunnet og i organisasjonen - Hva hindrer oss i å lykkes?

- Omfattende utfordringer?
- Mangel på tidlig innsats?
- Svak samhandling?
- Tiltak implementeres for dårlig?
- Manglende oppsummering av hva som virker?
- Motstridende styringssignaler?
- Profesjonskamp?

Folkehelseprofilen

For de unge

- Møteplasser
- Psykisk helse
- Trivsel i ungdomsskole
- Frafall i skolen og etter hvert arbeidslivet

KONSEKVENSER

RINGERIKE - nærmest det meste

- Tappt kapasitet og kompetanse i arbeidslivet
- Trygdebudsjettet øker
- Helsebudsjettet øker
- Barnevernsbudsjettet øker
- Kriminalitet og ekstremisme

Barnefattigdom

- Øker risiko for utenforskap
- Gir dårlige spisevaner
- Liten åpenhet om hjemmesituasjonen og dermed liten hjelp eller forståelse
- Arvet fattigdom

For de unge

- Psykisk helse
- Rus
- Frafall i skolen og etter hvert arbeidslivet

SUKSESSFAKTORER

RINGERIKE - nærmest det meste

Suksessfaktorer

Fra utenforskap til inkludering

- Hva kan vi gjøre?
- Samarbeid på tvers mellom sektorer, statlige og kommunale tjenester, samt frivillige, er avgjørende for å lykkes.
- Utdanning, arbeid, bolig og god integrering er de viktigste fattigdomsforebyggende tiltakene.

Høykvalitetsbarnehager

- Styrker tenkning og sosial mestring
- Beskytter mot psykiske lidelser
- Bedrer skoleprestasjoner
- Stabiliserer vanskelige livsperioder
- Reduserer sosial ulikhet innen helse

Kvalitet er det som teller for barnet og samfunnet!

- lokalsamfunn som er preget av samhandling og felleskap fremmer psykisk helse hos barn
- tilrettelagte møteplasser og lekeplasser
- aktiviteter gjennom frivillige organisasjoner
- Helsestasjon med tett oppfølging
- Skolen som arena for faglig og sosial utvikling

TILTAK

RINGERIKE - nærmest det meste

- Utvikle og forankre planer og tiltak for å forebygge og redusere fattigdom og sosial eksklusjon blant barn, unge og barnefamilier.
- Sikre god kvalitet på introduksjonsprogrammet
- Sikre barneperspektivet på NAV-kontoret.
- Omfattende kompetanseheving i tjenestene
- Utvikle helhetlige tiltak og tjenester for barnefamilier i form av motivasjon, råd, veiledning og aktiviteter.
- Bidra til aktivitet og deltakelse blant utsatte barn og unge.
- Bidra til opplæring, arbeid og aktivitet for unge opp til 25 år.
- Helhetlig oppfølging av lavinntektsfamilier

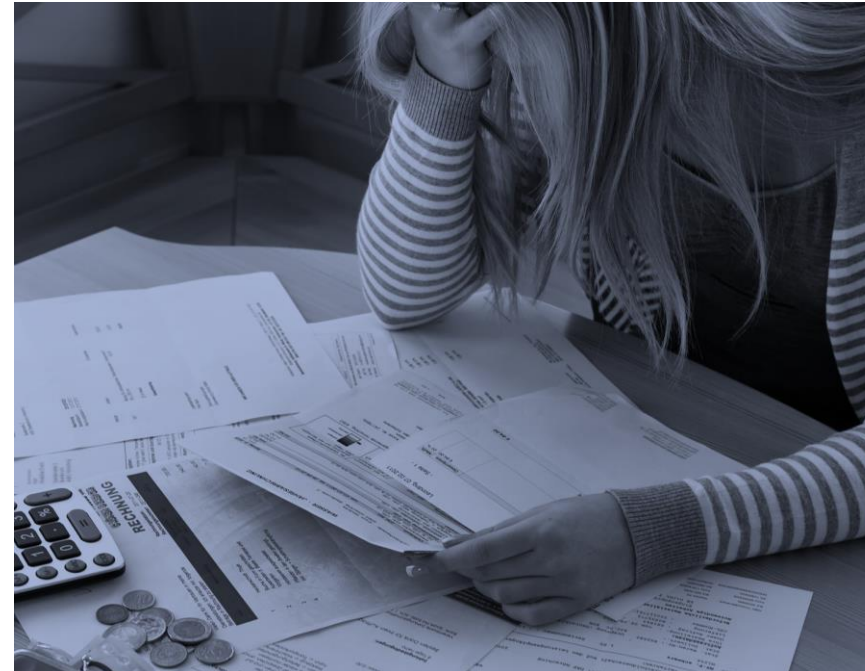
- Det gis i dag en rekke ytelser og det gjøres et stort arbeid i forhold til familier m/barn og unge som også er i en vanskelig økonomisk situasjon og som vi definerer som fattige.
- De tjenestene som først møter utfordringene som viktig del av sin virksomhet, antakelig hver eneste dag, er NAV, flyktning-tjenesten og Barnevernstjenesten

- Styrking av skolehelsetjenesten
- Ungdomsteam med utekontakter
- Barnevern med hjelpetiltak
- TIBIR - en metode som brukes for å fange opp barn i risiko for skjevutvikling
- Frisklivssentralen
- Utstyrssentralen
- Tufteparken
- Utvidet samarbeid med frivillige lag og foreninger.

- **NAV** møter daglig de familiene som trenger økonomisk bistand i en eller annen form:
  - Boutgifter
  - Barnehage og SFO
  - Forefallende utgifter
- Dette kan være ytelser som må supplere en familieøkonomi utover det de klarer selv.
- Hjelp rettet mot barn blir prioritert. Det være seg penger til deltakelse i aktiviteter eller ferieopphold.

FOKUSOMRÅDER

RINGERIKE - nærmest det meste

Hvor vil vi?

- Forebygging og tidlig innsats
- God helhet og samhandling
- Nødvendig kompetanse
- Kvalitet

- Menneskemøter som forandrer
- Verdibevissthet
- Språk som gjør at flere forstår
- Medvirkning
- Arbeidsglede
- Åpne og innovative
- Barnehøyde

For å få til dette skal vi

- Holde fast ved verdier
- Tiltrekke oss nye «kunder» ved å tilby god kvalitet på rett sted
- Opprettholde god drift og hjelpsom, vennlig service
- Tilby valgfrihet og innsats på rett tid
- Fortsette å utvikle kompetanse som er både smal og bred
- Kontinuerlig forbedre
- Verktøy og arenaer som gir raske og direkte beslutninger
- Ha et kritisk blikk til måten vi driver virksomhetene på
- Leve og ånde som en positiv og foretaksom sektor hvor alle kan utgjøre en forskjell

RINGERIKE

nærmest det meste